

hans indtil da udkomne fugleplader, som vi siden har haft så megen glæde af. Foreningen kvitterede for denne smukke gave ved at udnævne Doktor LEKANDER til livsvarigt medlem.

For sine biologiske arbejder belønnedes han af det svenske videnskabernes selskab med den store Linnémedaille i sølv.

C. J. TILLISCH.

MINDRE MEDDELELSER

Rørdrum (*Botaurus s. stellaris* (L.)) i Søborg mose.

De sidste dage af maj og begyndelsen af juni 1952 har Rørdrummens (*Botaurus stellaris*) sælsomme stemme atter lydt i Søborg mose. Den holdt til i området mellem Mose-skrænten og Mosesvinget, hvor den største sammenhængende tagrørsbevoksning findes.

D. 31. maj så jeg den i skumringen flyve lavt over tagrørene og forsvinde mellem træerne ovre ved Holmevej, men den følgende aften hørtes den atter i det samme område.

Såvidt mig bekendt har den ikke været iagttaget i Søborg mose siden 1903.

SVEND KAULBERG.

Den 27. maj 1952 kl. 10³⁰ hørte jeg Rørdrummen brøle 6 gange ude i rørene midt mellem Hareskovvej og Horsebakken. Det første, jeg hørte den næste morgen kl. 2³⁰, var Rørdrummens hæse brøl, som vedblev det meste af morgenen.

LARS MOGENSEN.

Hønehøg (*Accipiter g. gentilis* (L.)) ynglende som 1-aarig.

Et Par Hønehøge (*Accipiter gentilis*) havde nu i Foraaret slaaet sig ned og bygget Rede i en stor Villahave i Hellerup (Et mærkeligt Rugested!) og Hunnen laa nu paa Æg sidst i April. Det gik imidlertid for meget ud over Ejerens Duer og han skød derfor begge Fuglene d. 29/4. De kom begge til os til Udstopning.

Hunnen var en typisk 1-aarig Fugl med store Længdepletter paa Brystet og fremtrædende Tværstriber paa Halsen, men baade Vingé- og Halefjer var fine og uden Slid, saa Fuglen maa have fældet i Efteraaret. Den havde stor Rugeplet. Hannen var derimod en typisk udfarvet gl. Fugl.

A. VALENTINER.

**Hvid Vipstjert (*Motacilla alba* L.) som vært for
Gøgen (*Cuculus canorus* L.).**

Jeg har i flere år antaget Hvid Vipstjert (*Motacilla alba*) for at være en af Gøgens (*Cuculus canorus*) hovedværter. Det undrede mig derfor at læse at ikke alle er af samme mening (D. O. F. T. 46, 1952, p. 70). Jeg har i år her ved Gisselfeld set tre Hvid Vipstjertreder med Gøgeæg; i en af rederne var der endda to Gøgeæg. I fjor så jeg mindst en Hvid Vipstjertrede med Gøgeæg.

NIELS OTTO PREUSS.

Sodfarvet Skråpe (*Puffinus griseus* Gm.) i sydlige Lillebælt.

I slutningen af januar dette år fik jeg ved et tilfælde at vide, at en mand her i Fåborg havde spist en skråpe til middag. Ved at undersøge sagen nærmere, fandt jeg, at manden, før han spiste fuglen, efter HEILMANN & MANNICHE: Danmarks Fugleliv, bestemte den til at være en skråpe; skind, hoved og ben kom i skraldespanden, hvorved desværre alle håndgribelige beviser udslettedes. Beretningen er følgende: En dag i 1. halvdel af januar, evt. 1. uge af januar, så en fisker under fiskeri i Lillebælt under Als (i en linie fra Pøl til Skjoldnæs) 2 fugle, der holdt til ved skibet; de kom helt hen til roret, lod sig ikke jage bort og kom ind på indtil 2 m afstand fra mandskabet. Den ene skød de, den anden (samme art) fløj bort. Den skudte fugl smed de på kajen i Fåborg, hvor min hjemmelsmand fik den foræret. Han beskriver den som følgende. Den var sodfarvet "beskidt" over det hele, vingerne en tone mørkere end kroppen, halen rund med 12 styrefjer, dyret var noget større, kraftigere men slankere end en brevdue, ca. 35—40 cm fra hale- til næbspids, krop og vinger lignede i form en måge, fjerklædningen meget tæt, skindet tykkere end hos en ederfugl, kroppen meget fed navnlig på siderne. Næb gråsort, temmelig langt, ca. 5 cm, med næseborsrør, overnæb gik ned over undernæb svarende lidt til en høg, hovedet nærmest en mellemting mellem en due og en høg. Fødder med svømmehud, der på et ca. 2 cm bredt stykke yderst var sort som dypet i tjære, resten af foden lysere næstmest grålig, bagtåen lille, rimeligvis lidt højere oppe, løbet sammentrykt.

Ved at udspørge 5 personer, der havde set fuglen, undgik jeg nøje alle suggestive spørgsmål, spurgte pr. telefon, noterede

oplysningerne, spurgte igen nogle dage senere uden at finde selvmodsigelser, og efter billeder kunne de pågældende med sikkerhed genkende dyret som Sodfarvet Skråpe (*Puffinus griseus*). Det kan tilføjes, at manden, der bestemte fuglen, har ord for ikke at løbe med "en halv vind". Jeg nærer derfor ingen tvivl om bestemmelsens rigtighed, selv om jeg ikke selv har set dyret.

Arten er 1 gang før fundet i Danmark, november 1920 ad. ♂ i sydlige Kattegat, derimod er den flere gange set ved de Britiske øer. Den yngler på N. Zeeland, Chile, Cap Horn, Falklandsøerne og flere andre steder i sydlige Stillehav.

J. K. GROTH.

Iagttagelse af en for tidligt udføjne unge af Solsort (*Turdus merula* L.).

Om eftermiddagen den 30. juni 1952 ødelagde min jagthund en solsortrede i min have, ca. to døgn før ungerne normalt vilde have forladt reden. Reden, som indeholdt tre unger, blev sat på plads igen, og jeg satte den ene unge tilbage i reden, men den sprang ud efter ca. 5 minutters forløb, hvad der i øvrigt var at vente.

Da hunden rev reden ned, og da jeg senere tog en af ungerne op, udstødte ungen det kendte panikskrig, et skrig, som normalt sætter forældrene i den største affekt, men de gamle, som utvivlsomt må have været i nærheden, tog sig ikke det ringeste af det. Spørgsmålet er, om forældrene ikke reagerer på ungernes panikskrig, hvis de hører det, inden ungerne normalt skulde have forladt reden. Det er også muligt, at panikskriget ikke har været stærkt nok til at vække forældrenes instinktive reaktion. Det er jo nemlig normalt sådan, at hvis man bringer en unge af en eller anden spurvefugleart til at skrigе, så vil ikke alene ungens forældre tage på veje, men også andre artsfæller vil vise deres "deltagelse".

Ti minutter efter at ungerne var jaget af reden, hoppede de rundt i haven og udstødte den kalden, der er karakteristisk for udføjne solsortunger, og som er helt forskellig fra den lyd, de giver fra sig i reden og som de kun udstøder, når de bliver madet. Det gælder så vidt jeg ved de fleste unger af spurvefugle, at de normalt er helt tavse i reden, mens de ligger og

venter på de gamle. Unger af forstuesvalen kan dog ligge og småpippe.

Jeg iagttog en af ungerne nærmere, og det var karakteristisk for den, at den prøvede at flyve op på lave grene og andre genstande. Ungen hoppede planløst rundt og forvildede sig op på min terrasse foran mit hus, hvor den forgæves søgte at flyve op på en vandkande, havemøbler o. s. v. Imens samlede moderen orme på min græsplæne fuldt synligt for ungen, men denne tog ikke den ringeste notits af sit ophav. Da moderen havde næbbet fuldt, fløj den hen til ungen (få meter fra mig) og søgte at made denne, men ungen dukkede sig imidlertid, som om den var bange. Herefter prikkede hunnen ungen gentagne gange på begge mundvige, hvad der bevirkede, at ungen (stadig trykkende) åbnede sit næb halvt, hvorpå den gamle fugl straks stoppede en portion føde ind, som ungen slugte, men uden "begejstring" og uden en lyd.

Jeg mener at have iagttaget, at fugleunger, der forlader reden, når de er modne til det, straks er positivt indstillet over for deres forældre i de nye omgivelser, og jeg er tilbøjelig til at tro, at der hos de her omtalte solsortunger endnu ikke var modnet et instinkt for at kende forældrene i de frie omgivelser. Ungerne gik i øvrigt alle tabt, for fra den 1. juli så jeg moderen arbejde i min græsplæne uden at samle orme i næbbet. Denne hun kunde ikke forveksles med andre, for den havde hvide kinder og en hvid fjer på højre skulder. Den har holdt til i min have fra 1948. MOGENS HØJGAARD.

Biæder (*Merops apiaster* L.) ved Skagen.

Nogle spurvehøgepluk, der i to tempi er fundet af gårdejer SØREN TROLDORG, Skagen, og undertegnede, henholdsvis den 10. og den 27. maj 1952, på et sted i Skagen klitplantage, der først lige op til 1. maj er blevet renhugget, viste, at en Biæder (*Merops apiaster*) her har mødt sin skæbne i begyndelsen af maj 1952. ALLAN HEILMANN.

Næb, og talrige krop-, sving- og styrefjer af Biæder, alle stammende fra omtalte spurvehøgepluk, indsendtes som kontrol til Zoologisk Museum.

(Red.)

**Husrødstjert (*Phoenicurus ochruros gibraltariensis* (Gm.))
ynglende i Herlev.**

I Herlev har der i 1951 ynglet mindst to par Husrødstarterter (*Phoenicurus ochruros gibraltariensis*); det er åbenbart de mange nybygninger, der har fristet. Parrene har ynglet med en indbyrdes afstand af ca. 100 meter.

Første gang så jeg to par den 10. april 1951, da jeg så de to hanner syngende på hver sit hustag.

Endnu så sent som den 3. oktober 1951 så jeg et par. Hanen sang om morgenen ved 7,30-tiden. NIELS KNUDSEN.

Tamme Ringduer (*Columba palumbus* L.).

Den 17. og 18. maj 1951 sad et par Ringduer (*Columba palumbus*) stærkt kurrende i et gammelt, ca. en snes meter højt rødbygtræ umiddelbart op ad min bolig, postmesterboligen i Skive. De gik også rundt i min græsplæne og søgte føde. Fra 19. maj om eftermiddagen lå den ene fast på en rede, bygget i en grenkløft lidt højere end vor altan, hvor vi opholdt os, når vejret var godt. Ingen skærmende løv mellem rede og altan. Den 6. juni fødtes to unger, der nu er udvoksede og flyvedygtige, men som hver aften vender tilbage til træet. Jeg har nu efter rugningens ophør med en stang målt afstanden til reden; den er 2.40 meter. Intet, ikke engang at vi rystede en hvid dug udover altanrækværket, generede fuglene. Ungerne sad som halvvoxne ofte i tagrenden en halv meter over vore hoveder og så interesseret på os. Træet står en 3-4 meter fra byens mest larmende og biltrafikerede gade, Slotsgade, en meget stejl gade, hvor alle biler kører opad i laveste gear. Stærk trafik, gennemkørselsvej til Holstebro, Struer og Lemvig. I posthusets gård kører 3 biler ud og ind fra tidlig morgen til ved 21¹/₂-tiden.

AAGE FOCK.

Overvintrende Rødben (*Tringa totanus* (L.)).

Den 13. januar 1952 så og hørte jeg på nogle strandenge i Kalø vig, syd for Vosnæs, 2 Rødben. Forekomsten af Rødben på denne årstid må anses for noget ret usædvanligt.

ELLEN MAX SØRENSEN.

Tyrkerdue (*Streptopelia d. decaocto* (Friv.)) i Sydvestjylland.

Under et besøg i Bramminge havde jeg den 18. og 19. september 1952 lejlighed til i Store Darum at iagttage Tyrkerduer (*Streptopelia decaocto*). Læge A. JØRGENSEN havde i begyndelsen af juli hørt, at de var der på tredie sommer og sikkert ynglede der. Da vi sammen kom derud, så vi straks 1+2 sidde i et træ — let kendelige duer, mørk isabellafarvede, med blåligt skær, lang hale med blågrå underhaledekfjer. Når de fløj op, spredtes halen skadeagtigt, med bredt, lysere bånd i den yderste trekant. Flugten var almindelig duelignende flugt, uden vingeklappen. Den sorte nakkering, der nåede langt frem på siderne af halsen, sås tydeligt, ligesom den lyse ring om øjet. Stemmen, et melodisk *hu-huh-hu* — det midterste *huh* langt og med eftertryk — hørtes selv i temmelig stor afstand. Senere iagttog jeg 5, der sad og pudsede sig i en fyr, 3 kom flyvende til — sandsynligvis de først iagttagne —, hvoraf to slog sig ned ved siden af de 5, medens den tredie fløj videre over hovedet på mig mod syd; et par minutter senere kom 12 Tyrkerduer flyvende fra syd forbi træet, hvor de 7 sad, og videre mod nord, hvor de slog sig ned længere borte. Der iagttoges således denne dag 19-20 Tyrkerduer.

Dagen efter iagttog vi sammen med automobilhandler P. PETERSEN dem igen. Denne dag iagttoges ialt godt en halv snes. Hver gang, vi var der, så vi dem i hønsegårdene og især foran en lodør, hvor der under tærskning var spildt en del korn. Inde fra loen havde vi gentagne gange lejlighed til at se Tyrkerduerne i få meters afstand; de var i almindelighed meget lidt sky. Inden de fløj ned på jorden, hørtes flere gange et *hi-v* eller *he-ev*, og et kort skrig: *ææh*, hørtes som advarsel, medens der en enkelt gang mellem *hu-huh-hu* hørtes et *jæv-jæv-jæv*. Vi så dem også tage solbad i solbeskinnede pletter mellem frugtræer.

HARRIET JØRGENSEN.

ANMELDELSER

FINN SALOMONSEN: Mindanao. Oplevelser og hændelser under den danske expedition til Philippinerne 1951-52. (201 pp., 16 tavler med fotografier, 1 kort, 1 tekstfig.). — H. HIRSCHSPRUNG, København 1952. Pris: 15.75 kr. hft.

Rejsebeskrivelserns kvalitet afhænger i nok så høj grad af den rejsendes evne til at fremstille sine oplevelser som af disse selv. Ganske vist